

DE VLAAMSE MINISTER VAN WELZIJN, VOLKSGEZONDHEID EN GEZIN

NOTA AAN DE LEDEN VAN DE VLAAMSE REGERING

Betreft: Voorontwerpbesluit van de Vlaamse Regering tot wijziging van het koninklijk besluit van 18 juli 2002 houdende maatregelen met het oog op de bevordering van de tewerkstelling in de non-profit sector, het besluit van de Vlaamse Regering van ... houdende de uitvoering van het decreet van 18 mei 2018 houdende de Vlaamse sociale bescherming en van het besluit van de Vlaamse Regering van ... tot financiering van sommige sociale akkoorden in bepaalde gezondheidsinrichtingen en -diensten

Tweede Principiële goedkeuring

Bijlagen:

- het voorontwerpbesluit van de Vlaamse Regering tot wijziging van het koninklijk besluit van 18 juli 2002 houdende maatregelen met het oog op de bevordering van de tewerkstelling in de non-profit sector, het besluit van de Vlaamse Regering van ... houdende de uitvoering van het decreet van 18 mei 2018 houdende de Vlaamse sociale bescherming en van het besluit van de Vlaamse Regering van ... tot financiering van sommige sociale akkoorden in bepaalde gezondheidsinrichtingen en -diensten
- het advies van Strategische Adviesraad voor het Welzijns-, Gezondheids- en Gezinsbeleid bekomen op 19/11/2018.

1. SITUERING

Op 26/10/2018 heeft de Vlaamse Regering voornoemd voorontwerpbesluit principiële goedgekeurd en gelaste de bevoegde minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin voor dit voorontwerpbesluit advies in te winnen bij de Strategische Adviesraad voor het Welzijns-, Gezondheids- en Gezinsbeleid en te machtigen en te beoordelen of het voornoemd adviesaanleiding kan geven tot aanpassing van de op 26/10/2018 door de Vlaamse Regering goedgekeurde tekst. De aanvraag tot dit advies werd ingestuurd op 26/10/2018 en ontvangen op 19/11/2018.

Deze nota bespreekt het ontvangen advies en geeft aan welke gevolg dat er aan gegeven is.

2. BESPREKING VAN HET ADVIES

2.1. Algemeen

Via het derde luik wordt in de woonzorgcentra financiering voorzien voor de meerkost van de sociale akkoorden die betrekking hebben op het bovennorm zorgpersoneel en het

ondersteunend personeel. Voor de sector van de residentiële ouderenzorg is dit een zeer belangrijke maatregel, die ongeveer 10% van de financiering bepaalt. Gezien het belang van deze financieringsbron dringt de raad er bij de Vlaamse Regering op aan om de financiering voor de huidige tewerkstelling in de sector te waarborgen en daarbij de rechtszekerheid en continuïteit voor de woonzorgcentra, centra voor kortverblijf en dagverzorgingscentra te respecteren.

De raad steunt de keuze van de Vlaamse Regering om de middelen die worden ingezet voor de maatregelen 'jobcreatie' over te maken aan het fonds sociale maribel (artikel 1). De raad verwacht dat deze middelen blijvend voor deze specifieke maatregelen ingezet worden. Het is positief dat de bestaande tewerkstelling die binnen de voorzieningen gerealiseerd is via de sociale maribel veiliggesteld blijft. Het is ook goed dat de middelen voor deze maatregelen in de toekomst via één financieringskanaal toegekend worden.

De raad is positief over het gegeven dat met het voorontwerpbesluit de middelen 'derde luik' geheroënteerd worden via een versterking van de bestaande gefinancierde personeelsnormen. Een integratie in de financieringsmechanismes van het instellingsforfait is eenduidig en maakt dat we kunnen afstappen van het federale macro-plafond.

2.2. Puntsgewijze bespreking

De raad stelt de volgende vragen:

- a) Is de lineaire correctie van 5,58% (van toepassing op de eindafrekening derde luik) al dan niet van toepassing op de bedragen die zullen worden doorgestort aan het fonds sociale maribel.

Antwoord:

Cfr. antwoord vraag j.

- b) De raad stelt vast dat in het toegevoegde artikel 672/2, 2°, b) de berekening van het bedrag 'TA' rekening houdt met de tewerkstelling van bovennorm zorgpersoneel in de dagverzorgingscentra. Dit bedrag wordt afgetrokken van de aanvullende financiering, hoewel de dagverzorgingscentra géén financiering krijgen voor hun bovennorm zorgpersoneel. Deze aftrek op basis van het bovennorm zorgpersoneel tewerkgesteld in dagverzorgingscentra is dan ook onaanvaardbaar. Indien omwille van rekenkundige redenen deze aftrek behouden blijft, moet een alternatief voorzien worden. Het instellingsforfait dagverzorging moet dan verhoogd worden met een financiering voor het bovennorm zorgpersoneel gelijk aan 2 euro per verblijfsdag vanaf 1/1/2019.

Antwoord:

De financiering van de dagverzorgingscentra met bijkomende erkenning betreft een problematiek die verder reikt dan wat momenteel in het voorontwerpbesluit wordt geregeld. Er kan bijgevolg dan ook niet worden ingegaan op de vraag van de SAR om nu ook al het forfait voor de dagverzorgingscentra met 2 euro te verhogen. Er dient overigens ook op gewezen te worden dat het opnemen van de tewerkstelling van het zorgpersoneel in de dagverzorgingscentra in de berekening van artikel 672/2 in het voordeel is van de aanvullende financiering waarop voorzieningen recht hebben.

- c) De raad vraagt amnestie voor die voorzieningen die gedurende één referentieperiode minder personeel in dienst hadden dan in de referentieperiode 1 juli 2016 tot en met 30 juni 2017. Het kan zijn dat een voorziening ongewild te maken krijgt met enkele langdurige afwezigen gedurende een bepaalde referentieperiode en de vervangingscontracten niet meteen ingevuld krijgt. Nu wordt een voorziening daar meteen heel erg op afgestraft. Want zodra zij één referentieperiode minder bovennorm zorg- of ondersteunend personeel in dienst heeft ten aanzien van de referentieperiode 1 juli 2016 tot en met 30 juni 2017, wordt het bedrag van de aanvullende financiering meteen verminderd en kan het nooit meer stijgen. Een lagere aanvullende financiering voor de

een referentieperiode waarin er effectief minder tewerkstelling was, is aanvaardbaar. Maar een blijvende vermindering van de waarborg is voor de voorzieningen een zeer zware bepaling, gezien de moeilijke arbeidsmarkt waarin zij werkzaam zijn.

Daarom vraagt de raad met aandrang om de definitie van 'ref VTE' aan te passen in de nieuwe artikelen 672/3 (4°, a) en 672/6 (4°, a):

- Waar er nu staat 'ref VTE = het laagste aantal VTE zorgpersoneel boven norm in de afgelopen referentieperiodes sinds de referentieperiode van 1 juli 2016 tot en met 30 juni 2017', dringt de raad aan op een aanpassing naar 'ref VTE = het op één na laagste aantal VTE zorgpersoneel boven norm in de afgelopen referentieperiodes sinds de referentieperiode van 1 juli 2016 tot en met 30 juni 2017'.
- Verder wijst de raad er op dat de referentieperiode 1 juli 2016 tot en met 30 juni 2017 al langer dan een jaar achter ons ligt. De raad begrijpt dat deze referentieperiode omwille van budgettaire redenen als ijkpunt zal dienen ter berekening van de waarborg de komende jaren. Dit mag evenwel geen blijvende negatieve effecten hebben voor voorzieningen die in de referentieperiode 1 juli 2017 tot en met 30 juni 2018 en bij uitbreiding 1 juli 2018 tot en met 30 juni 2019 door omstandigheden minder bovennorm zorg- en ondersteunend personeel in dienst hadden. In die perioden was er immers nog geen weet van de hervorming van het derde luik en de afbouw van de waarborg. Het structureel inperken van de waarborg kan volgens de raad bijgevolg ten vroegste vanaf 1 januari 2021 op basis van de referentieperiode 1 juli 2019 – 30 juni 2020. Dit is de eerste volledige referentieperiode waarin de nieuwe regelgeving van toepassing is. We wijzen er op dat wetgeving geen negatieve retroactieve gevolgen mag hebben.

Antwoord:

Op de vraag van de raad wordt niet ingegaan. De referentieperiode juli 2016 -2017 in de artikelen 672/3 (4°, a) en 672(4°, a) blijft weerhouden.

- d) De raad stelt vast dat de clausule die zal worden toegepast bij capaciteitsuitbreiding interpretatieruimte laat in het voorontwerpbesluit, meer bepaald met de formulering 'lineair herrekend'. Deze formulering komt voor in zowel artikel 672/2 (bovennorm zorgpersoneel) als 672/4 (ondersteunend personeel). De raad pleit voor een rechtvaardige uitvoering die rekening houdt met de reële tewerkstellingsnood op het niveau van de voorziening na de uitbreiding van de capaciteit.

Antwoord:

De toepassing van deze lineaire herrekening zal verduidelijkt worden in een omzendbrief die zal worden voorgelegd aan de Vlaamse Regering en de jaarlijkse toepassing.

- e) In de waarborgregeling voor het ondersteunend personeel stellen we voor de openbare sector een scheef trekking vast tussen de berekening van het referentie VTE en het start VTE. In de berekening van het start VTE voor het ondersteunend personeel is namelijk een forfaitair aantal sociale maribellers inbegrepen (nl. een theoretische berekening op basis van de sociale maribellers in de zorg), terwijl de sociale maribellers voor de berekening van het ref VTE niet meegenomen worden.

De raad pleit ervoor om deze scheef trekking weg te werken door voor de berekening van de waarborg in de openbare zorgvoorzieningen de sociale maribellers in het ondersteunend personeel wel mee te nemen in de berekening van het referentie VTE (aanpassing van artikel 3). Dit vormt geen bedreiging voor het gelijke speelveld met de private sector aangezien daar het start VTE sowieso al gebaseerd is op de reële tewerkstelling in plaats van op de theoretische constructie met sociale maribellers in de zorg.

Antwoord:

Om een gelijke behandeling te garanderen kunnen de VTE die gefinancierd worden vanuit de sociale maribel van de openbare woonzorgcentra niet aangewend ter staving van de waarborg via de berekening van het referentie VTE.

- f) Een zorgvoorziening maakt aanspraak op aanvullende financiering voor zorgpersoneel boven norm, als ze voldoet aan verschillende voorwaarden (beschreven in artikel 11 door toevoeging van artikel 672/2, 2°). Eén van de voorwaarden is 'MBAF > 0, waarbij MBAF = het maximale bedrag van de aanvullende financiering, berekend als volgt: FTZGI - TA - C'. Hoe zal die C worden verrekend per voorziening? De raad geeft aan dat het bedrag C moet worden verhaald op de financiële tegemoetkoming zorg (= FTZGI) van al de voorzieningen. En dus niet op de waarborg zorg (= BAF).

Antwoord:

De wijze van de lineaire correctie zal toegepast worden, zoals beschreven in het voornoemde voorontwerpbesluit 'FTZGI - TA - C', alsook verduidelijkt worden in een omzendbrief die zal worden voorgelegd aan de Vlaamse Regering en de jaarlijkse toepassing.

- g) In artikel 11, toegevoegd artikel 672/5, lezen we dat de financiële tegemoetkoming voor ondersteunend personeel voor de openbare instellingen lineair wordt verminderd voor een totaalbedrag van 3.700.192 euro. Wat betekent 'lineair' hier? De raad geeft aan dat dit bedrag moet worden verhaald op de financiële tegemoetkoming ondersteunend personeel (= FTO) van al de openbare voorzieningen. En niet via de waarborg ondersteunend personeel (= BAF). De afdracht per openbare voorziening via de lineaire correctie op het FTO, moet gecompenseerd worden door het fonds sociale maribel van de openbare sector op gelijke wijze.

Antwoord:

De wijze van de lineaire correctie zal toegepast worden, zoals beschreven in het voornoemde voorontwerpbesluit, alsook verduidelijkt worden in een omzendbrief die zal worden voorgelegd aan de Vlaamse Regering en de jaarlijkse toepassing.

- h) Voor de raad is het absoluut noodzakelijk dat de aanvullende financiering het verloop van de index mee volgt. Dit geldt tevens voor het deel K en de bedragen die aan de fondsen sociale maribel worden overgemaakt.

Antwoord:

De aanvullende financiering, het deel K en de bedragen die aan de fondsen sociale maribel worden overgemaakt volgen de index mee.

- i) Aangezien het 'derde luik' een financiering per VTE gaf en de waarborg daarvan een afgeleide is en gerelateerd wordt aan het behoud van tewerkstelling, moeten voorzieningen de relevante gegevens betreffende hun tewerkgesteld personeel en de gepresteerde uren aanleveren via een elektronische vragenlijst. Hiervoor blijft de RIZIV-webapplicatie de basis, maar werd het intussen een Vlaamse toepassing (de RaaS-applicatie). De raad vindt het belangrijk dat alle voorzieningen de nodige gegevens betreffende al hun tewerkgesteld personeel transparant kunnen meegeven. Hieraan moet verder gewerkt worden.

Met betrekking tot de gegevensdeling wenst de raad de volgende bepaling te schrappen (artikel 11, toevoeging art. 672/4): *"Als het Fonds Sociale Maribel van de overheidssector met toepassing van artikel 672/5, §2, op 28 februari 2019 de lijst, vermeld in het voormelde artikel, nog niet heeft aangeleverd, betaalt het agentschap de aanvullende financiering voor de openbare voorzieningen voor het jaar 2019 volledig in juli 2020."*

Antwoord:

Deze bepaling was opgenomen in een vorige versie van het ontwerpbesluit Vlaamse Regering, nog voordat het dossier naar de Vlaamse Regering is gegaan op 26 oktober 2018. In die vorige versie was nog de mogelijkheid opgenomen dat het Fonds Sociale Maribel van de openbare sector het Agentschap Zorg en Gezondheid een lijst moest

bezorgen waarop per openbare voorziening het bedrag zou worden vermeld dat deze openbare voorziening zou ontvangen van het Fonds vanuit de dotatie voor 'ondersteunend personeel' voor dat Fonds. Dat bedrag zou dan voor die openbare voorzieningen in mindering komen op het startbedrag van de aanvullende financiering ondersteunend personeel.

Uiteindelijk werd deze optie bij een IKW-overleg naar aanloop van de Vlaamse Regering van 26 oktober 2018 niet meer aangehouden: het bedrag van de dotatie 'ondersteunend personeel' dat het Fonds sociale maribel openbare sector zal ontvangen, wordt nu lineair in mindering gebracht op het startbedrag van de aanvullende financiering ondersteunend personeel. Daardoor heeft onderstaande bepaling dus geen zin meer, want opgevangen door andere bepaling, namelijk die lineaire vermindering. Deze bepaling wordt om deze reden geschrapt.

- j) Het voorontwerpbesluit (artikel 15) regelt nog de storting van een bijkomende dotatie aan de Fondsen sociale maribel, dit in uitvoering van enkele federale sociale akkoorden. De raad benadrukt dat de budgetten die daarvoor in het voorontwerpbesluit genoemd zijn, juist berekend en volledig moeten zijn. We vragen alvast meer duiding bij de berekening ervan. Bovendien is het niet duidelijk of de genoemde budgetten inclusief of exclusief de dotatie voor de aangroei van sociale maribellers in 2018 zijn.

Antwoord:

De sociale partners werden in kennis gesteld van de juiste berekening van de bijkomende dotatie aan de Fondsen sociale maribel. De budgetten zijn inclusief de dotatie voor de aangroei van sociale maribellers in 2018.

- k) Technische aanpassingen:

- In artikel 4 stelt de raad vast dat de referentie die gemaakt wordt naar het ministerieel besluit van 6 november 2003 een foute verwijzing naar CC-profielen in RVT bevat: namelijk "artikel 2, §2, e)" dient "artikel 2, §2, d)" te zijn. We vragen de verwijzing ook te corrigeren in punt 2° van het artikel.
- Daarbij stelt zich ook de vraag of het federale MB van 6 november 2003 ook na 1 januari 2019 nog steeds van kracht zal zijn.
- In artikel 11, toevoeging van artikel 672/6, §1, geldt de volgende bepaling niet voor de openbare sector: 'De werknemers die geheel of gedeeltelijk gefinancierd worden door een Fonds Sociale Maribel worden niet meegeteld om het aantal tewerkgestelde voltijds equivalenten administratief en logistiek personeel te bepalen'.

Antwoord:

Wat betreft de eerste technische aanpassing: de technische aanpassingen worden in het voorliggende voorontwerpbesluit ingevoegd. De juiste verwijzing is: het agentschap nodigt de zorgvoorziening uit om haar een lijst te bezorgen met daarop het aantal uren vermeld dat per werknemer in zorg, vermeld in artikel 3, §2, d), van het voormelde ministerieel besluit van 6 november 2003, in mindering moet worden gebracht.

Wat betreft de vraagstelling met betrekking tot het federale MB van 6 november 2003: het MB van 6 november 2003 is na 1 januari 2019 niet meer van kracht voor wat betreft de bevoegdheden van de Vlaamse Gemeenschap. De categorie vermeld in artikel 3, §2, d) blijft een federale bevoegdheid. Om die reden is de Vlaamse Gemeenschap niet bevoegd om die bepaling op te heffen. Die bepaling is dan ook nog steeds van kracht op 01/01/2019.

Wat betreft de technische opmerking met betrekking tot artikel 672/6, §1: De referentie die SAR maakt naar hoe het bedrag 'administratief en logistiek personeel' voor de openbare voorzieningen in het derde luik tot stand komt, heeft niets vandoen met de evolutie van de tewerkstelling ondersteunend personeel. Zowel voor de privé-sector als voor de openbare sector zijn de jobs die geheel of gedeeltelijk door de Fondsen sociale maribel worden gefinancierd uitgesloten van die evolutie, aangezien de exclusiviteit voor die jobs middels de bijkomende dotaties die die fondsen krijgen, tot het domein van die

fondsen behoort.

Aan het voorontwerp van besluit werden nog enkele legistieke aanpassingen aangepast en toegevoegd.

3. WEERSLAG VAN HET VOORSTEL OP DE BEGROTING VAN DE VLAAMSE GEMEENSCHAP

Bij de begrotingsopmaak 2019 is voor de transitie van de uitgaven zoals vastgesteld in de laatst gekende referentieperiode binnen het 'derde luik' een krediet voorzien van 242.018 euro, waarvan 11 miljoen euro beschikbaar gesteld wordt vanuit de vertraagde opstart van de bijkomende erkenningen RVT. Daarnaast werden ook middelen voorzien voor de kostprijs van bijkomende woongelegenheden.

De stortingen aan de fondsen Sociale maribel bedragen samen in 2020 52.562k euro. Daarvan wordt 5.545.032 euro gecorrigeerd op de verschillende waarborgen.

De uitgaven onder het nieuwe financieringsmodel worden op basis van de referentieperiode 1 juli 2016-30 juni 2017 geraamd op 200 miljoen euro.

De kostprijs van de versterking van de zorgcomponent via de component A2 kan stijgen naar mate meer zorgpersoneel in de woonzorgcentra wordt ingezet. Deze bijkomende kost wordt op langere termijn geraamd op 12,1 miljoen euro. De resterende kost wordt opgevangen door een aanpassing van de erkennings- en omzettingskalender met 1.069 aantal eenheden (699 woongelegenheden woonzorgcentrum en 370 woongelegenheden centra voor kortverblijf). Bij het berekenen van de sleutels die worden gebruikt in het BVR omzettings- en erkenningskalender wordt uitgegaan van een jaarlijkse kostprijs van 16.003k euro voor een woongelegenheden ROB en 18.855k euro voor een woongelegenheden kortverblijf.

De Inspecteur van Financiën verleende zijn gunstig advies op 25 oktober 2018.

Het begrotingsakkoord werd verleend op op 25 oktober 2018.

4. WEERSLAG VAN HET VOORSTEL OP DE LOKALE BESTUREN

Het voorontwerpbesluit heeft geen weerslag op het gebied van personeelsinzet, werkingsuitgaven, investeringen en schuld en ontvangsten van de lokale besturen.

5. WEERSLAG VAN HET VOORSTEL OP HET PERSONEELSBESTAND EN DE PERSONEELSBUDGETTEN

Het voorontwerpbesluit heeft een weerslag op het personeelskader en de personeelsbudgetten van de Vlaamse overheid, maar de impact van de bovenstaande maatregelen (opvolging evolutie tewerkstelling van bovennormzorgpersoneel en ondersteunend personeel, implementaties voor splitsingen, fusies en RVT-reconversies, opmaak ministeriële besluiten, uitvoeren van betalingen en communicatie met voorzieningen) kan opgevangen worden binnen het ontwerp van nieuw personeelskader van het agentschap.

6. KWALITEIT VAN DE REGELGEVING

Wetgevingstechnisch en taalkundig advies.

Het bijgaande voorontwerpbesluit van de Vlaamse Regering werd aangepast aan het wetgevingstechnisch en taalkundig advies nr. 2018/452 van 16 oktober 2018.

Reguleringsimpactanalyse.

Het voorontwerpbesluit wijzigt geen rechten en plichten, maar betreft louter procedurele regelingen. Daarom is er geen RIA vereist.

7. VOORSTEL VAN BESLISSING

De Vlaamse Regering beslist:

1. haar tweede principiële goedkeuring te hechten aan het bijgaand voorontwerpbesluit van de Vlaamse Regering tot wijziging van het koninklijk besluit van 18 juli 2002 houdende maatregelen met het oog op de bevordering van de tewerkstelling in de non-profit sector, het besluit van de Vlaamse Regering van ... houdende de uitvoering van het decreet van 18 mei 2018 houdende de Vlaamse sociale bescherming en van het besluit van de Vlaamse Regering van ... tot financiering van sommige sociale akkoorden in bepaalde gezondheidsinrichtingen en -diensten;
2. de Vlaamse minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin te gelasten over voormeld voorontwerpbesluit van de Vlaamse Regering het spoedeisend advies in te winnen van de Raad van State, met verzoek het advies mee te delen binnen een termijn van ten hoogste 5 werkdagen, met toepassing van artikel 84, §1, eerste lid, 3°, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State.

Jo VANDEURZEN
Vlaams minister van Welzijn,
Volksgezondheid en Gezin